

Motion

1980/81:745

av Ingrid Sundberg

om lika rätt för skolmogna sexåringar att få börja skolan

I åtskilliga av Sveriges kommuner ökar efterfrågan på förinskrivning i grundskolan. Enligt uppgift från SCB kan man räkna med att f. n. 1 % av alla barn som börjar första årskursen börjar det år de fyller sex år.

Huruvida en sexåring skall få börja eller inte beslutas av den lokala skolstyrelsen efter skolmognadsprov och vanligtvis också läkarundersökning.

Barn utvecklas olika fort. Många sjuåringar är inte fullt skolmogna medan andra långt tidigare uppnår sådan mognad att de, om de får vänta ytterligare ett år att börja skolan, blir understimulerade. Därmed försvåras deras anpassning till skolarbetet.

Sverige har tillsammans med ett fåtal andra länder den högsta åldern för skolstart. Att vårt land har sjuårsåldern som gräns berodde ursprungligen på de geografiskt långa avstånden vilka gjorde det alltför äventyrligt att släppa ut sexåringar på långa och mörka skolvägar. Med dagens skolskjutsorganisation kvarstår inte detta problem. Också barnens attityder till omgivningen har förändrats. Dagens förstaårskursare är mer sällan osäkra och blyga. I stället visar de många gånger tecken på svårigheter till koncentration bl. a. därför att man tidigare ställt för små krav på dem.

Årskursernas storlek varierar. Dagens sextonårspuckel skapar svårigheter för gymnasieskolan. Vi kan också vänta oss att den nedgång i årskullarnas storlek som sedan skett ganska snart vänds i stigande storlek på årskullarna. En förändring av skolpliktsåldern måste komma till stånd i en tid när inte barnkullarna ökar. Den sänkning av skolpliktsåldern som allt fler förordar utreds av den av skolministern tillsatta kommittén om samverkan mellan förskola och skola. Det är angeläget att kommittén arbetar skyndsamt så att ett ev. förslag kan realiseras innan årskullarna blir för stora. Enligt direktiven kan man vänta sig att en ökad samverkan mellan de två skolformerna skall skapa möjligheter till en ökad flexibilitet i övergången från förskola till skola. På sikt kommer säkert Sverige att jämföras med andra länder vad gäller skolpliktsålderns inträde. Detta kommer emellertid att ta tid.

Nu gällande bestämmelser, som ger skolstyrelserna möjlighet till godtycke vad gäller en skolmogen sexåringars rätt att börja skolan, skapar en icke önskvärd skillnad mellan förhållandena i olika kommuner i en fråga som för barnets utveckling kan vara av stor betydelse. Ett barn som genom skolmognadsprov och läkarundersökning befunnits vara skolmoget bör ha ovillkorlig rätt att börja grundskolan även det år barnet fyller sex år. Totalt sett rör det sig om ett litet antal barn, och det kan inte vara riktigt att vissa

kommuner visar stor generositet medan andra ställer sig helt avvisande. Barn bör behandlas lika. Riksdagen bör därför hos regeringen hemställa om sådana regler att varje barn som uppfyller fysiska och psykiska krav på skolmognad skall ges rätt att börja skolan.

Med anledning av det anförda hemställs

att riksdagen anholder att regeringen måtte utfärda bestämmelser som ger skolmogna sexåringar rätt att börja skolan oberoende av hemkommun.

Stockholm den 23 januari 1981

INGRID SUNDBERG (m)

